

De 7 gewoonten

We leren de kinderen effectief leiding te nemen over hun eigen leven en ontwikkeling, door hen de zeven gewoonten van Stephan Covey te leren.

De 7 gewoonten, dit leren we de kinderen op school.

Hierbij achtergrondinformatie over de 7 gewoonten die we in de school dagelijks hanteren. De gewoonten zijn zo universeel, dat ze passen bij elke leeftijd, elke school en in elke cultuur. Op veel plekken in de wereld, van New York tot Singapore, van Appelscha tot Maastricht (en Ede) zie je 4-jarigen tot 100-jarigen werken met de 7 gewoonten.

Gewoonte 1: Wees proactief - Je maakt je eigen keuzes

Hoewel we niet kunnen bepalen wat er allemaal op ons afkomt, kunnen we wel kiezen hoe we daarmee omgaan. 'Wees proactief' gaat over de vraag: neemt een kind die keuzevrijheid ook serieus? Als iets fout dreigt te gaan, hoe kun je daar dan zelf iets aan doen in plaats van iemand anders de schuld te geven? Als volwassene kunt u kinderen leren initiatief te nemen en keuzes te maken. Door ze hun eigen verantwoordelijkheid en leiderschapstaken te geven, krijgen ze steeds meer regie over hun eigen leven.

Gewoonte 2: Begin met het einddoel voor ogen - Maak een plan

Het is belangrijk dat kinderen leren om niet zomaar ergens aan te beginnen, maar doelen leren stellen en het stappenplan kunnen bedenken hoe ze dat kunnen bereiken. Hier zit "het nut ervan" voor kinderen. Kinderen leren zo gestructureerd en volgens een plan te werken en u helpt ze steeds een stukje zelfstandiger te worden.

Gewoonte 3: Belangrijke zaken eerst - Eerst werken, dan spelen

Dit geldt ook na schooltijd. U leert kinderen de gewoonte dat belangrijke zaken gepland moeten worden. Het werken met een duidelijke dag- en weekplanning geeft rust (het brein houdt van regelmaat) en zorgt ervoor dat de belangrijke dingen ook daadwerkelijk gebeuren. Het gaat dan niet alleen om huiswerk, maar ook om sporten, het verzorgen van huisdieren ed. Het aanleren van plannen is niet moeilijk. De mindset die erbij hoort is wat lastiger: besef dat jij regie hebt op de dag in plaats van andersom.

Gewoonte 4: Denk win-win - Zoeken naar voordeel voor iedereen

Dat klinkt volwassen, win-win. Toch kunnen ook kinderen en tieners hier heel goed mee om gaan. Als je ruzie hebt, of een verschil van mening, moet de oplossing voor beide partijen goed zijn, anders gaat het niet werken. Deze gewoonte gaat over denken vanuit overvloed, samen succesvol zijn: welke oplossing werkt voor iedereen? Denk hierbij aan het voorkomen of oplossen van pestgedrag. De gewoontes 4, 5 en 6 staan sterk met elkaar in relatie: de mindset van gewoonte 4, de vaardigheid van gewoonte 5 en het doel/resultaat van gewoonte 6. In vervolgopleidingen is de competentie samenwerking van groot belang, ook in de vele beroepen daarna.

Gewoonte 5: Eerst begrijpen, dan begrepen worden - Luister voordat je praat

Praten met, of praten tegen het kind, dat is het verschil. Als volwassenen zijn we nogal eens geneigd om bij problemen de oplossing direct te willen aandragen. We zijn immers volwassen en ervaren, hebben zaken zelf meegemaakt of gezien. Het effect is echter dat kinderen reactief gedrag vertonen en geen eigenaar zijn van de oplossing, met als resultaat... geen (blijvend) resultaat. Ook vanuit het kind gezien: bij het samenwerken (denk aan groepswork, sector/profielwerkstukken, presentaties) zien we dat kinderen vooral vanuit hun eigen beelden de samenwerking aangaan, met alle gevolgen van dien (samenwerking lukt niet, ruzie, onvoldoendes). De vaardigheid van het empathisch luisteren

vergt veel training, maar is voor kinderen (en volwassenen) ontzettend belangrijk voor goede relaties met anderen.

Gewoonte 6: Synergie - Samen is beter

Synergie draait om samenwerken. De goede dingen van een ander zien en gebruiken. Het gaat hier niet alleen over de samenwerking in schoolverband, maar bijvoorbeeld ook om sporten in een team. Het lijkt op win-win, maar win-win gaat over jouw manier van denken: welke oplossing is goed voor iedereen? Synergie gaat over hoe je samen tot de beste oplossing komt. Bij het leren samenwerken kan het volgende stappenplan helpen:

1. Benoem het dilemma
2. Wat is jouw idee?
3. Wat is mijn idee?
4. Wat zijn andere ideeën die we kunnen bedenken?
5. Welk idee kiezen we?

Als je het standpunt van de ander echt probeert te begrijpen, en eigen standpunten los kunt laten, dan ontstaat er ruimte voor nieuwe en betere oplossingen.

Gewoonte 7: Houd de zaag scherp - Evenwicht voelt het best

Zorgen voor jezelf. Het klinkt zo logisch, maar zien we het de kinderen ook altijd doen? Hobby's, spelen, sporten, even helemaal niets doen.... je hebt het nodig om bij te tanken. Bij kind zijn hoort ook experimenteren en je af en toe te buiten gaan aan ongezonde dingen. Weten kinderen eigenlijk hoe ze goed voor hun lichaam moeten zorgen? Hoe verslavend sommige zaken kunnen zijn? Wat de gevolgen kunnen zijn? Dagen kinderen zichzelf voldoende uit om creatief te zijn? Hoe faciliteren wij kinderen om hun weg te vinden in relaties met en gevoelens voor anderen? Leren we kinderen om inspiratie te zoeken, te vinden en wellicht zelfs uit te dragen?

Logische volgorde

De volgorde van de gewoonten is niet toevallig en dat wordt gevisualiseerd als een boom. Bij het wortelgestel staan de eerste drie gewoonten die de basis vormen voor het zelfstandig werken op school. Deze gewoonten gaan over JEZELF. Het zijn gewoonten die initiatiefvol en stevig maken, grip geven op sociale situaties en laten zien dat je een eigen verantwoordelijkheid en aandeel hebt. De stam staat symbool voor jou en je relaties met anderen. Gewoonten 4, 5 en 6 gaan hierover. Gewoonte 7 gaat over goed voor JEZELF ZORGEN: het vinden van de innerlijke balans.

Dit willen wij uiteraard in samenspraak met alle betrokkenen in en om de school realiseren.

Wij werken hieraan volgens het programma voor de sociale emotionele ontwikkeling 'De Vreedzame school' en Sherborne (een bewegingsmethodiek). We leiden de kinderen op tot ambitieuze burgers

